

Số: 02/2021/QĐST-VDS

Krông Pắc, ngày 05 tháng 02 năm 2021

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN KRÔNG PẮC, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Chu Anh Hùng.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Nhị- Thư ký Tòa án nhân dân huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk tham gia phiên họp: Bà Phạm Thị Thủy - Kiểm sát viên.

Ngày 05 tháng 02 năm 2021, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 21/2020/TLST-VDS, ngày 14 tháng 12 năm 2020 về việc: Yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2021/QĐST-VDS, ngày 25 tháng 01 năm 2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- ***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** Ông Bùi Bá C, sinh năm 1956- Có mặt.

Địa chỉ: Thôn Tân Đ, xã E, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

-***Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:***

1./Anh Bùi Thanh L; sinh năm 1980- Vắng mặt.

Địa chỉ: Thôn Tân Đ, xã E, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

2./Bà Nguyễn Thị S; sinh năm 1989 – Có đơn xin giải quyết vắng mặt.

Địa chỉ: Thôn Tân Đ, xã E, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

3./Bà Trịnh Thị M; sinh năm 1951- Có mặt.

Địa chỉ: Thôn Tân Đ, xã E, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự và bản tự khai, cũng như tại phiên họp ông Bùi Bá C trình bày:

Con trai tôi là Bùi Thanh L có vợ là chị Nguyễn Thị S, hiện nay đang giải quyết ly hôn tại Tòa án nhân dân huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk, đang được Tòa

án thụ lý và giải quyết. Tuy nhiên, anh Bùi Thanh L thường xuyên có những biểu hiện không bình thường, tai anh L nghe không rõ. Khả năng nhận thức còn chập chạp hạn chế, phải có người giải thích mới hiểu, nói trước quên sau, không làm chủ được bản thân. Trước đây anh L đã từng điều trị tại bệnh viện chuyên khoa tâm thần, do vậy ông C làm đơn đề nghị Tòa án tuyên bố anh Bùi Thanh L mất năng lực hành vi dân sự hoặc hạn chế năng lực hành vi dân sự.

Mục đích của yêu cầu: Đề giải quyết vấn đề hôn nhân, tài sản và nhân thân.

Sau khi Tòa án thụ lý giải quyết đã ra quyết định trưng cầu giám định và Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu thì anh Bùi Thanh L bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể đơn thuần (F20.6-ICD10 và hiện tại: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi, nên ông C đề nghị Tòa án tuyên bố anh Bùi Thanh L mất năng lực hành vi dân sự.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Trịnh Thị M (mẹ của anh Bùi Thanh L) trình bày: bà Trịnh Thị M có cùng ý kiến như chồng bà là ông Bùi Bá C, ngoài ra bà không có ý kiến gì khác.

Tại bản tự khai ngày 24/12/2020 người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Chị Nguyễn Thị S trình bày: Tôi và anh Bùi Thanh L quá trình tìm hiểu một thời gian và sau đó quyết định kết hôn năm 2007. Sau khi kết hôn thì hai vợ chồng bắt đầu quan điểm sống, do vậy tôi đang làm đơn xin ly hôn anh L, yêu cầu phân chia tài sản và đang được Tòa án thụ lý giải quyết. Trong quá trình giải quyết thì anh L có biểu hiện không bình thường, tai nghe không rõ, khả năng nhận thức chập chạp, nói trước quên sau không làm chủ được bản thân. Hiện nay ông Bùi Bá C là bố đẻ của anh Bùi Thanh L đang yêu cầu Tòa án tuyên bố anh L mất năng lực hành vi dân sự hoặc hạn chế năng lực hành vi dân sự, thì tôi có ý kiến như sau: Từ ngày quen biết và kết hôn với anh L vào năm 2007 thì tôi thấy anh L không được bình thường như người khác, tính cách chập chạp, tai nghe không rõ, nói trước quên sau, tình trạng ngày càng nặng hơn, nay ông Bùi Bá C yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Bùi Thanh L mất năng lực hành vi dân sự thì tôi không có ý kiến gì, tôi đề nghị Tòa án căn cứ vào quy định pháp luật để giải quyết.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk sau khi đánh giá chứng cứ, tài liệu do đương sự xuất trình, trên cơ sở kết luận giám định của Trung tâm pháp y tâm thần tỉnh Đắk Lắk đối với anh Bùi Thanh L. Đề nghị Tòa án nhân dân huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk chấp nhận Đơn yêu cầu của ông Bùi Bá C về việc tuyên bố anh Bùi Thanh L mất năng lực hành vi dân sự.

Căn cứ vào các chứng cứ và tài liệu đã được kiểm tra tại phiên họp; Căn cứ vào lời trình bày của các đương sự tại phiên họp trên cơ sở xem xét đầy đủ, toàn diện chứng cứ, ý kiến của Kiểm sát viên.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Anh Bùi Thanh L là người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại xã E, huyện K, tỉnh Đắk Lắk. Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự: Việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk.

[2] Xét yêu cầu của ông Bùi Bá C về việc yêu cầu tuyên bố anh Bùi Thanh L mất năng lực hành vi dân sự: Ngày 07/12/2020, Tòa án nhân dân huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk nhận được đơn yêu cầu của ông Bùi Bá C, về việc yêu cầu tuyên bố anh Bùi Thanh L mất năng lực hành vi dân sự hoặc hạn chế năng lực hành vi dân sự. Để có căn cứ giải quyết đơn của ông Bùi Bá C theo quy định của pháp luật, ngày 13/01/2021, Tòa án nhân dân huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 01/2021/QĐ-TCGD, trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên để thực hiện giám định: Anh Bùi Thanh L có bị mất năng lực hành vi dân sự hoặc hạn chế năng lực hành vi dân sự hay không.

Tại bản Kết luận giám định pháp y tâm thần số 11/KLGD, ngày 19/01/2021 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận:

“Đương sự: Bùi Thanh L. Sinh năm 1980; Giới: Nam; Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Thôn Tân Đ, xã E, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

Kết luận về y học: Hiện tại đương sự bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể đơn thuần (F20.6-ICD10).

Kết luận về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi:

Hiện tại đương sự: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.”

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự quy định:

“1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.”

Do đó, việc ông Bùi Bá C là bố của anh Bùi Thanh L có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Bùi Thanh L mất năng lực hành vi dân sự là phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự, nên được chấp nhận.

[3] Xét đề nghị của Viện kiểm sát là phù hợp quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

[4] Về tiền tạm ứng chi phí trung cầu giám định: Ngày 19/01/2021, ông Bùi Bá C đã nộp 3.940.000đ (Ba triệu chín trăm bốn mươi nghìn đồng) tiền thu phí giám định tại phòng khám cho đối tượng Bùi Thanh L tại phiếu thu ngày 19/01/2021 và Hóa đơn bán hàng số 0000268 ngày 19/01/2021 của Trung Tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên. Do ông Bùi Bá C là người yêu cầu nên ông Bùi Bá C phải chịu toàn bộ chi phí giám định với số tiền 3.940.000đ (Ba triệu chín trăm bốn mươi nghìn đồng).

[5] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Do ông Bùi Bá C đã trên 60 tuổi và có đơn xin miễn tiền lệ phí Tòa án. Căn cứ Điều 2 Luật Người cao tuổi; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016: ông Bùi Bá C được miễn nộp tiền lệ phí tòa án giải quyết việc dân sự.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149; các Điều 361, 371, 372, 376, và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;
- Căn cứ Điều 22 Bộ luật dân sự;
- Căn cứ Điều 2 Luật Người cao tuổi; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Bùi Bá C.

Tuyên bố anh Bùi Thanh L; sinh năm 1980; Giới: Nam; Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Thôn Tân Đ, xã E, huyện K, tỉnh Đắk Lắk mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về chi phí trung cầu giám định: Ông Bùi Bá C phải chịu 3.940.000đ (*Ba triệu chín trăm bốn mươi nghìn đồng*) phí trung cầu giám định, được khấu trừ vào 3.940.000đ (*Ba triệu chín trăm bốn mươi nghìn đồng*) tại phiếu thu ngày 19/01/2021 và Hóa đơn bán hàng số 0000268 ngày 19/01/2021 của Trung Tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên.

3. Về lệ phí: Ông Bùi Bá C được miễn nộp tiền lệ phí tòa án giải quyết việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND tỉnh Đắk Lắk;
- VKS huyện Krông Pắc;
- THADS huyện K;
- UBND xã Ea K, huyện K, tỉnh Đắk Lắk;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ,VT.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Chu Anh Hùng